

Penmail

Jaargang 8, nr. 2 – April 2013

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0 – 0 – 0 – 0 – 0

Cito publiceert over “Handschriftkwaliteit”

Op 16 maart verscheen “Balans van de handschriftkwaliteit in het basis- en speciaal basisonderwijs 2” in het kader van de periodieke peiling van het onderwijsniveau. Het rapport doet uitgebreid, zorgvuldig, en concreet verslag over het in 2009 uitgevoerde onderzoek. Het Platform Handschriftontwikkeling heeft daaruit enkele opmerkelijke uitkomsten geselecteerd en aan de Onderwijscommissie gezonden. Voor het eerst wordt hiermee gerapporteerd over handschriftverschillen tussen jongens en meisjes. Daaruit kwam het volgende naar voren:

Meisjes schrijven, in alle jaargroepen, gemiddeld wat sneller dan jongens. Zo schrijven de meisjes in groep 8 in 3 minuten tijd gemiddeld 59 leesbare woorden, de jongens daarentegen 53 woorden.

Bij meisjes neemt de grootte (van de rompletters) van het handschrift door de jaren heen toe, terwijl ze bij de jongens wat lijkt af te nemen.

Meisjes hanteren vaker een te grote afstand tussen woorden dan jongens.

De meisjeshandschriften worden in elk van de drie groepen (leerjaar 5 en 8, en SBO) als significant beter leesbaar en beter verzorgd beoordeeld dan de jongenshandschriften.

Leerjaar 5 hanteert aanmerkelijk meer dan leerjaar 8 een te grote afstand tot de schrijfregel.

In leerjaar 8 hanteert ong. 80% een goede regelvoering, d.w.z. blijft binnen de vastgestelde marge voor de afstand van letters tot de schrijfregel.

De handschriften van jongens vallen echter, in alle leerjaren, significant vaker buiten de acceptabele afstand tot de schrijfregel. Zijn zij in het algemeen misschien laconieker, meer zoekend?

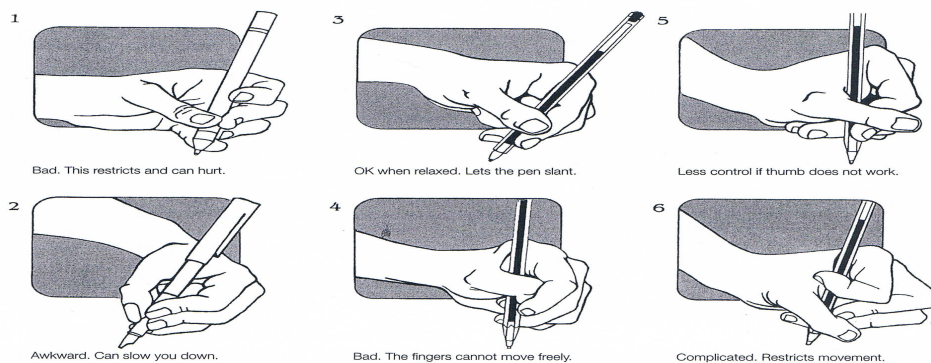
Het lijkt ons zinvol, dat leerkrachten zich bewust rekenschap geven van deze schriftverschillen.

Kidsweek viert tienjarig bestaan

De bekende weekkrant voor kinderen van 7 t/m 12 jaar viert binnenkort haar tienjarige bestaan. In dat kader heeft de redactie voor alle deelnemende scholen een wedstrijd uitgeschreven. Ze zijn uitgenodigd om per klas op een ongelinieerd vel papier de tekst “Kidsweek bestaat 10 jaar!” te schrijven. Het Platform Handschriftontwikkeling, dat deelnam aan de resonansgroep van het Cito-onderzoek naar de handschriftkwaliteit, is om medewerking gevraagd. Een van de Platformleden zal op bezoek gaan bij de winnende klas en met de leerlingen niet alleen in gesprek, maar ook “aan de slag” gaan. In de Kidskrant komt daar natuurlijk een verhaal over!

Linkshandigendag: 13 augustus

Ongeveer 10%, één tot drie op de 10 mensen, meer jongens dan meisjes, heeft kans als linkshandige door het leven te gaan. In 1891 verscheen bij Seijffard's Boekhandel in Amsterdam “Het linksschrift, oefeningen in het schrijven met de linkerhand”. Het voornaamste doel van de Internationale Linkshandigen Dag, die sinds 1975 wordt gehouden, is om begrip voor linkshandigen te creëren. Het is belangrijk op te merken hoeveel wereldberoemde linkshandigen wij hebben., zoals de Amerikaanse president Barack Obama, onze minister president Mark Rutte, tennisser Rafael Nadal, voetballer Lionel Messi.

Ongebruikelijke pengrepen bij linkshandigen (Sassoon)

In het bekende Praxisbulletin verschijnt een speciale bijdrage om met de eigen klas heel praktisch aandacht te geven aan het handigheidsverschil ... en dit letterlijk te ervaren.

Op de website van het Platform Handschriftontwikkeling (www.handschriftontwikkeling.nl) staat een uitvoerig overzichtsartikel, voorzien van veel suggesties.

Over kinderhandschrift, schrijfopvoeding en schrijfonderwijs gesproken

Bundel 36 is vorige maand verschenen, ditmaal met 22 vertaalde, recente artikelen, en enkele eigen onderzoekjes (groep 3, schrijfbeleid op De Vuurvogel in Malden, letter ‘d’). Ook is er weer aandacht voor de campagne “behoud van cursief schrift” in de Verenigde Staten.

Enkele bijdragen in deze bundel:

- * Schrijven met de hand maakt kinderen slimmer, EDP, 2010
- * Survey: Maak geen eind aan cursief schrift, Alesha Williams Boyd, 2013
- * Evolutie in het schrijfonderwijs: los schrift, Noordhoff Uitgevers, 2013
- * Het schrift: Voorwaarde voor succes in het leven, opleiding en beroep? Renate Joos, 2013

De bundel is te bestellen bij de redactie, zie email bovenaan deze Penmail. De prijs is € 5,25, verzendkosten niet meegerekend.

Focus op schrijven met hand/handschriftonderwijs

De brochure van de inspectie over stelonderwijs (2012) is vertaald naar handschriftonderwijs en in concept gereed: Focus op schrijven met de hand. In de volgende Penmail zal nadere informatie staan.